

Систем Австрійського права приватного: науки загальні і право річеве. Том 1. Репринт

Анотація

Видання присвячене систематичному викладу австрійського приватного права. У ньому розглянуто загальні засади приватноправового регулювання та основні положення речового права, зокрема питання володіння, права власності та інших майнових прав. Книга становить значний інтерес для дослідження історії цивільного права, правової системи Галичини та розвитку української юридичної термінології.

З М І С Т.

Науки загальні.

ЧАСТЬ I.

О праві в значіню предметовім.

РОЗДІЛ I.

	Стор.
О праві приватнім взагалї і австрійскім праві приватнім.	
§. 1. Понятє права приватного	1
§. 2. Історичний огляд кодифікації обов'язуючого права австрійского	2
§. 3. Література права приватного австрійского	7
А. Збірники урядові	7
Б. Збірники приватні	8
В. Дїла наукові	9
§. 4. Систематичний огляд	18

РОЗДІЛ II.

О причинах повстаня права в предметовім значіню або жерелах права.

§. 5. О законї	22
§. 6. О праві звичаєвм	25
§. 7. О праві судовім	26
§. 8. О праві розумовім	27
§. 9. О подїлі права на право строге і право слухности	28
§. 10. О характері правил права приватного	29

РОЗДІЛ III.

О приміненю права в практицї.

§. 11. О критицї законів	31
§. 12. О викладї законів	32
§. 13. О аналогїї	34
§. 14. О границях часової тревалости постанов правних	36
I. Відносини станові особи	42
II. Відносини родинні	43

II

	Стор.
III. Маєткові відносини річеві	44
IV. Відносини облігаційні маєткові	44
V. Право наслідства	45
VI. Засиджене і задавнене	46
§. 15. О границях місцевої важности права	47
§. 16. Огляд спеціальний	49

ЧАСТЬ II.

РОЗДІЛ I.

О праві в підметовім значіню.

§. 17. Понятє права в значіню підметовім	57
§. 18. Виконанє прав	62

РОЗДІЛ II.

О підметї прав.

§. 19. Понятє особистости	63
§. 20. О особах природних	63
Почин природної особи	63
§. 21. Погасненє особистости	64
§. 22. Здібність правна природних осіб	68
§. 23. О здібности до діланя	69

О обставинах, що мають вплив на правне становиско людий.

§. 24. Пол	70
§. 25. Вік	71
§. 26. Стан здоровля	75
§. 27. Честь горожаньска	77
§. 28. Стан товариський і маєтковий	79
§. 29. Віроісповіданє	81
§. 30. Спорідненє	85
§. 31. Відносини місцеві особи	89
§. 32. Горожаньство	90

О особи громадні.

§. 33. Понятє осіб громадних	93
§. 34. О корпорацях	94
§. 35. О фундацях	97

РОЗДІЛ III.

О предметї прав.

§. 36. Понятє і оборотовість річи	99
§. 37. Річи движимі і недвижимі	100
§. 38. Річи з'уживаємі і нез'уживаємі; замінімі і незамінімі	102
§. 39. Річи ділимі і неділимі	103
§. 40. Річи головні, підрядні і приналежности	104
§. 41. Плодя річи (fructus)	106

III

ЧАСТЬ III.

РОЗДІЛ I.

Стор.

О діланях юридичних.

§. 42.	Збірня річ (universitates rerum)	107
§. 43.	О повстаню прав і відносин правних	109
§. 44.	О діланях яко причинах почину відносин правних	110
§. 45.	Вимоги важности єднань правних	111
§. 46.	Постановленє волї	112
а)	Примус (Zwang)	112
б)	Ошибка (error)	113
§. 47.	О услівях (conditio)	115
§. 48.	Постановленє речовця (dies)	118
§. 49.	Приказ (Auflage, modus)	121
§. 50.	Осьвідченє волї при єднанях	122
§. 51.	Заступництво при єднанях (Stellvertretung)	126
§. 52.	Неважність єднань	128
§. 53.	Оспорюємість єднань правних (Anfechtbarkeit, rescis-sibilitas)	131
§. 54.	Єднаня правні загального характеру	133
	Умова	133
§. 55.	Позбутє і зршенє	134
§. 56.	Діланя неправні	135
	О вині	137
	Степенї вини	138

РОЗДІЛ II.

Вплив часу на відносини правні.

§. 57.	Вплив часу на почин і погасненє прав	141
§. 58.	О засаджєню і задавненю	142
§. 59.	Поділ і обчисленє часу	146

РОЗДІЛ III.

Охорона прав.

§. 60.	О охоронї прав взагалї	151
§. 61.	1) Позов (Klage).	153
а)	Понятє і почин позову	153
§. 62.	б) Погасненє позову	153
	Задавненє	153
	Вимоги задавнення позовів	154
	Перепоны задавнення	155
	Успішність задавнення	157
§. 63.	в) Основа позову	158
§. 64.	2) Оборона пізваного	159
§. 65.	3) Вплив почину спору на материяльне право	161
§. 66.	4) Вплив рішення (осуду) спору на право материяльне	163
§. 67.	5) О доказї і здогадках правних	166

IV

Право річeve.

I. Посідање (Besitz).

	Стор.
§. 1. 1) Понятє посідања	169
§. 2. 2) Правне значінє посідања	175
а) Уваги загальні	175
§. 3. б) Правна охорона посідања	177
§. 4. 3) Набутє посідања	179
а) Посідање річи	179
§. 5. б) Посідање права (Rechtsbesitz)	184
§. 6. в) Набутє посідања через заступників	193
§. 7. 4) Утрата посідања	196

II. Право власности.

§. 8. 1) Понятє права власности	203
§. 9. 2) Підмет власности	205
§. 10. 3) Предмет власности	205
§. 11. 4) Законні границі права власности	209
§. 12. 5) Співвласність (Miteigenthum)	213
§. 13. 6) Набутє власности	214
Огляд	214
§. 14. А) Способи самостійного набутя власности.	
а) Присвоєнє (Occupatio)	216
аа) Ловля диких звірят	217
бб) Річи полишені (res derelictae)	220
вв) Острів (insula nata)	220
гг) Гірничі мінерали	221
§. 15. б) Недбалість властителя, промовчанє (Verschweigung)	222
аа) Згублена річ	222
бб) Avulsum	227
§. 16. в) Недбалість властителя, а дбалість иньшої особи, т. зв. засидженє (usucapio)	227
аа) Засидженє звичайне	229
бб) Засидженє надзвичайне	235
вв) Уплив засидження	236
§. 17. г) Првріст (Accessio)	238
§. 18. д) Споєнє річий движимих і переробленє (Specificatio)	240
§. 19. е) Віддїленє (Separatio)	242
§. 20. з) Скарб (Thesaurus)	242
§. 21. и) Вивлащенє (Expropriatio)	244
§. 22. Б) Способи дерівативного набутя власности.	
а) Передача (Traditio)	245
§. 23. б) Вписанє власности до книг публичних.	257

	aa) Огляд. Інститут книг публичних. Власність природна а власність табулярна	257
§. 24.	bb) Впис табулярний, яко спосіб набутя власности	263
§. 25.	в) Право наслідства (Hereditas)	278
§. 26.	г) Відділеня плоду (Separatio fructus)	278
§. 27.	7) Утрата права власности	279
§. 28.	8) Охорона права власности	279
§. 29.	a) Rei vindicatio	280
§. 30.	б) Actio Publiciana	285
§. 31.	в) Actio negatoria	287
	г) Actio negatoria utilis	289
III. Права річеві на чужій річ.		
§. 32.	О правах річевих на чужій річ взагалі	291
	А Служебности (Servitutes)	291
§. 33.	1. Понятє і поділ служебностей	291
§. 34.	2. Засади загальні	293
§. 35.	3. Конкретні відносини правні	296
§. 36.	4. Набутє прав служебничих	302
	a) Річева умова	302
	б) Засиджене	303
§. 37.	5. Правна охорона	304
§. 38.	6. Погасненє прав служебничих	305
	Б. Право заставу	309
§. 39.	1. Огляд	309
§. 40.	2. Понятє, предмет і обєм права заставу	310
§. 41.	3. Набутє права заставу	312
	a) Річева умова	313
	б) Судове рішенє	314
	в) Фактичні обставини	318
§. 42.	4. Підзастав (subpignus)	320
§. 43.	5. Успішність права заставу	322
§. 44.	6. Погасненє права заставу	329

НАУКИ ЗАГАЛЬНІ.

ЧАСТЬ I.

О праві в значіню предметовім.

РОЗДІЛ I.

О праві приватнім взагалі і австрійскім праві приватнім.

§. 1.

Поняте права приватного.

Правом в предметовім значіню зовемо правила, котрі служать до впорядкованя відносин життя. Відносини особи в житю є вейлякі; ті, що дотикають самого індивідуального істнованя особи, зовемо приватними, а збір постанов, котрі вказують, як кождий чоловік яко однинця має поводити ся в відносинах індивідуального істнованя, становить поняте права приватного в предметовім значіню.

Загальне право приватне є те право, що обіймає постанови дотикаючі всіх відносин індивідуального життя всіх одиниць. Давнійша теория розуміла під правом приватним збір прав і обовязків, які прислугують підданім держави одним супроти других. Означене таке знаходимо і в книзі законів. На чолі в §. 1. є дефініція, після котрої право приватне має бути збором тих законів, що впорядковують взаїмні права і обовязки мешканців держави. Однак така дефініція є за тісна, бо побіч мешканців може також входити в відносини приватні держава сама, яко особа моральна, і чужинці.

Декотрі части права приватного, а то іменно постанови, котрі відносять ся виключно тільки до поодиноких категорій осіб (купців), або тільки до поодиноких категорій життя (справи вексельові, гірничі і т. п.), трактує ся в те-

орії науковій яко предмет спеціального студіюм. Діє ся се іменно зі згляду на особлившу важність таких відносин правних, а по часті з тої причини, що історія їх розвою ішла окремо, незалежно від розвою права загального. Такі спеціальні, самостійні часті права приватного, як: право торговельне, вексельове, право гірниче, ленниче, не є предметом нашої науки. — Предметом нашого викладу є право приватне австрійське, т. є. право приватне, котре обов'язує в Австрії.

§. 2.

Історичний огляд кодифікації обов'язуючого права австрійського.

Історія австрійського права приватного губить ся в давнім німецьким, а зглядно і славянським праві. Поодинокі краї, котрі нині входять в склад австрійської держави, мали з-давна свої окремі права, по більшій часті звичаєві, котрі (в 13. віці) звано правами краєвими (Landesrechte). Права ті були, як майже всі права того часу, невистарчаючими, не обнімали всіх slučajів практики життя, і для того наступила зміна в цілій Німеччині через реценцію римського права, іменно там, де в краєвих правах забракло постанов. З початку діялось се звичаєво, однак вже в 15. віці постановляє Kammergerichtsordnung з р. 1495: „dass die Richter nach des Reiches und dem gemeinen Rechte richten sollen.“

Реценція римського права викликала реакцію. В цілі збереження свійського права приступлено до кодифікації краєвих прав звичаєвих, а наслідком такої реакції находимо в Німеччині вже в 13. віці такі збірники права як: *Sachsen-Spiegel*, *Schwaben-Spiegel* і *Kaiser-Recht* у Франків. В Австрії появил ся також той рух. В нижшій Австрії впроваджено 1550. р. т. зв. *Motivenbuch*, де випсувано рішення оперті на домашній праві, а крім того введено р. 1554. т. зв. *Consuetudinaria*, де поміщувано сам зміст права звичаєвого. В 16. віці находимо вже майже ві всіх провінціях Австрії збірники автентичні краєвих прав т.

зв. Landtafeln; і так маємо: Niederöster. Landtafel з р. 1573, Oberöster. Landtafel з р. 1629. В р. 1492. вийшли краєві статуты Чех, в 1538. краєве право Моравії, в 1573 Тиролю, в 1574. Стірії. Ту належать також праці приватні, як: Suttinger-a: „Consuetudines austriacae“ 1662.

Однак вся та чинність кодифікаційна не була ще достаточна до утвердження належної відомости права. Збірники урядові були мало доступні, а збірники приватні не мали достаточної поваги. Показала ся потреба нового збірника достовірного, а такий новий збірник, зложений первісно заходом приватних людей, авторизований однак і зі сторони влади законодавчої, вийшов в 1704. р. Був се „Codex austriacus Leopoldinus“, а властиво „Codicis austriaci ordine alphab. ordinati pars I.“, що его видав Франц Антін Guarient. Містить він в собі в двох томах всі в Австрії обовязуючі права, уложені в азбучнім порядку; том I. від букви А—L. а відтак том II. від L—Z. В навізаню до сего кодексу видавано пізнійше додатки (Supplementa Codicis), котрі обіймали закони і розпорядження видані вже по его публікації.

Так в р. 1748. видано Supplementum Codicis austriaci в Липску (автор Sebastian Herrenleben); сей додаток містить закони нові, видані від 1704—1720. в порядку хронологічнім. Другий додаток виданий в Відні 1752. р. обіймає закони від року 1721—1740; третій додаток, що его видав в Відні барон Pöck (altissima sanctione) 1777. року обіймає закони від 1740—1758; опісля вийшов ще й четвертий додаток обіймаючий закони від 1758—1770. р. З роком 1771. перервано дальше видавництво таких додатків, а дальші закони, які вийшли по р. 1770. можна найти тільки в приватних збірниках. З тих є найважнійший збірник Kropatschek-a „Sammlung der Gesetze und Verordnungen“ обнімаючий в IX. томах всі закони і розпорядження від р. 1740—1780. Однакж вимогам утвердження відомости і безпеченства права не відповідав і сей новий збірник. Цілий обємистий зміст его, то конільомерат ріжних, в ріжних часах виданих законів часто собі суперечних. Збірник такий не усував труднощи з'орєнтована в праві, а і засади правні поодиноких законів, що похо-

Перейти на сайт →